

Bane NORs etiske krav til forretningspartnere

Etiske krav for forretningspartnere konkretiserer de krav Bane NOR setter for etikk, miljø og sosiale forhold hos våre forretningspartnere (kontraktpartnere, leverandører og underleverandører). Aksept av Etiske krav for forretningspartnere er en forutsetning for kontraktsforhold med Bane NOR, og overtredelse kan ha konsekvenser, jf. pkt. 9.

Bane NOR krever at alle forretningspartnere etterlever kravene i dette dokumentet, at innholdet i dokumentet kommuniseres til forretningspartnerens ansatte, og at kravene videreføres nedover i leverandørkjeden gjennom en speiling av tilsvarende krav til forretningspartnerens egne leverandører.

Dette dokumentet er å anse som en sammenstilt informasjon og er underordnet de egenerklæringer og kontraktuelle bestemmelser som gjelder ved kontraktsinngåelse.

1. Etterlevelse av gjeldende lover og regler

Forretningspartneren skal etterleve alle gjeldende lover og regler i sin virksomhet i tillegg til kravene i dette dokumentet. I tilfelle avvik mellom lokalt regelverk og kravene i dette dokumentet, er det de strengeste kravene som skal etterleves.

2. Grunnleggende menneskerettigheter

Forretningspartneren skal sikre at virksomheten verken direkte eller indirekte bryter grunnleggende menneskerettigheter, slik de fremkommer i internasjonale konvensjoner, og skal arbeide for å forhindre at egen virksomhet kan medføre eller bidra til slike brudd.

3. Arbeidstakerrettigheter og -vilkår

Forretningspartneren skal respektere og bidra til et anstendig arbeidsliv hvor grunnleggende arbeidsstandarder og -rettigheter, inkludert ILOs åtte kjernekonvensjoner, ivaretas og hvor arbeidstakerne gis en lønn de kan leve av. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til følgende:

Alle arbeidere skal motta en lønn som minimum er i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller bransjestandard, der den høyeste gjelder. Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår, og lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeidet påbegynnes. Lønnen skal være lik for likt arbeid, uavhengig av kjønn.

Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller bransjestandard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner.

Forpliktelser overfor arbeidere, i tråd med internasjonale konvensjoner, nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.

Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeidere skal ikke måtte levere fra seg identifikasjonspapirer eller betale depositum til arbeidsgiver, og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

Arbeidere skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Det skal ikke forekomme represalier eller hindrer fra arbeidsgiver knytte til dette.

Minstealder for arbeidere skal ikke være mindre enn 15 år, og minstealder skal være i tråd med nasjonal minstealder for ansettelse eller minstealder for obligatorisk skolegang, hvorav

høyeste alder er gjeldende. Barn under 18 år skal ikke arbeide nattskift, eller utføre noen type arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare. Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnytting i arbeid.

Arbeidere skal ikke utsettes for trakassering, fysisk eller psykisk misbruk, eller diskriminering på noe som helst grunnlag.

4. Helse, miljø og sikkerhet

Forretningspartneren skal jobbe systematisk for å ivareta de ansattes helse, arbeidsmiljø og sikkerhet i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til, forhold på arbeidsplassen. Arbeidere skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet, og opplæringen skal gjentas for nyansatte og omplasserte arbeidere. Personlig verneutstyr skal alltid være tilgjengelig og brukes når det foreligger risiko for negativ påvirkninger på arbeidstakerens helse og sikkerhet. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig.

Alle arbeidere skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant, skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat. Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

5. Personvern

Forretningspartneren skal respektere arbeidstakere og tredjeparters personvern, og skal herunder ikke registrere eller overvåke disse uten at det er i overensstemmelse med det aktuelle lands lover. Dersom forretningspartneren også vil behandle personopplysninger på vegne av Bane NOR må det etableres og etterleves en egen databehandleravtale i tråd med norsk personvernlovgivning i forkant av denne informasjonsbehandlingen.

6. Ytre Miljø

Forretningspartneren skal overholde nasjonal og internasjonal miljølovgivning og –reguleringer, og skal innhente relevante utslippstillatelser. Forretningspartneren skal ha et "føre var-prinsipp" knyttet til forurensning, miljørisiko og andre miljø- og klimautfordringer. I tillegg bør forretningspartneren fremme en ansvarlig miljøpolicy og bidra til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi, herunder minimere sine utslipp og utvikle sin miljø- og klimasatsing. Forretningspartneren skal kontinuerlig jobbe for å redusere energiforbruk og avfall, samt utvise samfunnsansvar i valg av materialer og ved naturinngrep.

7. Ansvarlig forretningspraksis

7.1 Interessekonflikt

Forretningspartneren skal aldri forsøke å påvirke behandlingen eller beslutningen av en sak dersom det foreligger forhold, faktorer eller omstendigheter (forretningsmessige, private, økonomiske eller annet) som kan føre til en potensiell eller faktisk interessekonflikt.

7.2 Korrupsjon og andre ulovlige forretningsmetoder

Forretningspartneren skal overholde lover og regler knyttet til bestikkelser, korrupsjon, bedrageri og all annen ulovlig forretningsvirksomhet. Forretningspartneren skal ikke tilby, etterspørre, akseptere eller motta noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller incentiver til/fra offentlige tjenestemenn, internasjonale organisasjoner eller andre tredjeparter i den hensikt å skaffe personlige eller forretningsmessige fordeler. Dette gjelder uansett om denne fordelene blir tilbudt direkte eller indirekte gjennom en mellommann.

Forretningspartneren skal ikke ved forsett eller uaktsomt søke å få tilgang til informasjon som kan gi en utilbørlig fordel.

7.3 Gaver, representasjon og utgiftsdekning

Forretningspartneren skal ikke tilby, gi eller ta imot gaver, representasjon eller utgiftsdekning som kan gi, eller oppfattes til å gi, en utilbørlig fordel i forbindelse med en persons stilling, verv eller oppdrag. Bevertning, gaver eller utgiftsdekning skal aldri gis eller tas imot i forbindelse med anbudsprosesser og forhandlinger knyttet til kontrakter. Unntak er normal bevertning ved møter i form av arbeidslunsj/-middag, kaffe og lignende.

7.4 Hvitvasking

Forretningspartneren skal ta avstand fra alle former for hvitvasking, og skal etablere nødvendige tiltak for å unngå at virksomhetens finansielle transaksjoner benyttes til hvitvasking.

7.5 Konkurransen

Forretningspartneren skal ikke forårsake eller være en del av noen former for avtaler, aktiviteter eller ordninger som kan være et potensielt eller faktisk brudd på nasjonal eller internasjonal/relevant konkurranselovgivning, som for eksempel ulovlig samarbeid om prising eller ulovlig markedssamarbeid.

7.6 Økonomi

Forretningspartneren skal være seriøs, ha en sunn og dokumentert økonomi og betale offentlige skatter og avgifter i henhold til gjeldende lovkrav.

7.7 Varslingsordning

Forretningspartneren skal gjøre Bane NORs varslingskanal kjent blant sine ansatte og overfor eventuelle underleverandører ved oppdrag for Bane NOR. Den eksterne varslingskanalen skal bidra til å motvirke økonomisk kriminalitet, herunder utfordringer relatert til lønns- og arbeidsvilkår. Bane NOR har utarbeidet informasjonsmateriell om varsling på en rekke språk (italiensk, tysk, spansk, engelsk, polsk og litauisk). For mer informasjon se <http://www.banenor.no/Kundesenter/varsling-om-kritikkverdige-forhold/>

8. Innsynsrett og rapportering

Forretningspartneren skal på forespørsel og innen tidsfrister satt av Bane NOR kunne dokumentere at kravene i dette dokumentet, inklusive eventuelle vedlegg, etterleves. Forretningspartneren kan bli pålagt å fylle ut egenrapporteringsskjema som skal signeres og sendes i retur etter kontraktsinngåelse.

Bane NOR, eller en bemyndiget tredjepart, skal ha rett til innsyn i forretningspartnerens systemer, rutiner og aktiviteter som er forbundet med forretningspartnerens oppfyllelse av kontrakten. Innsynsretten omfatter blant annet annonsert og uannonsert revisjon og verifikasjon inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse.

Bane NOR forbeholder seg retten til å kredittvurdere forretningspartneren.

Forretningspartneren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted. Forretningspartneren skal sikre at Bane NOR har tilsvarende innsynsrett hos eventuelle leverandører og underleverandører, og plikter å oppgi navn og kontaktopplysninger på disse.

9. Konsekvenser ved brudd

Forretningspartneren skal snarest mulig melde ifra til Bane NOR dersom det foreligger et faktisk eller antatt brudd på kravene i dette dokumentet. Dette gjelder uavhengig av om bruddet er i egen virksomhet, hos leverandører og underleverandører, eller hos Bane NOR selv.

Brudd på kravene i dette dokumentet eller brudd på lover og regler vil kunne medføre disiplinære tiltak fra Bane NOR tilpasset sakens type og grad av alvorlighet. Tiltak inkluderer, men er ikke begrenset til advarsel, bøter eller terminering av avtale.

Forretningspartneren plikter å rette opp i kritikkverdige forhold så snart disse er avdekket. Forretningspartneren skal, innen de frister som Bane NOR fastsetter, utarbeide en handlingsplan for tidsbestemte forbedringer for å utbedre mangler og sikre at tilsvarende forhold ikke inntreffer igjen. Denne handlingsplanen skal godkjennes av Bane NOR. Utbedring skal skje innen rimelig tid og på forretningspartnerens egen regning. Dersom kritikkverdige forhold vedvarer og forretningspartneren ikke viser vilje til å endre på dette, vil sanksjoner inkludert heving av kontrakt være aktuelt.

10. Aksept og egenerklæring

Jeg bekrefter herved at jeg har lest og forstått innholdet i «Ethiske krav til forretningspartnere» inkludert ev. vedlegg. Jeg bekrefter også at jeg er autorisert til å signere og akseptere kravene i dette dokumentet på vegne av mitt selskap.

På vegne av forretningspartneren bekrefter jeg at:

Forretningspartneren aksepterer og forplikter seg til å etterleve og følge opp kravene i «Ethiske krav til forretningspartnere» inkludert ev. vedlegg.

Det er forretningspartnerens ansvar å sikre at kravene i «Ethiske krav til forretningspartnere» inkludert ev. vedlegg etterleves av leverandører og underleverandører.

Forretningspartneren vil umiddelbart informere Bane NOR dersom de løfter og garantier som er gitt gjennom signering av dette dokumentet ikke lenger er riktige og fullstendige.

Navn på forretningspartner (blokkbokstaver):

Adresse:

Navn på representant for forretningspartneren (blokkbokstaver):

Underskrift:

Dato og sted: